חולבים פרות, מתדלקים משאיות

סטיבן יאקינו, ניו יורק טיימס – פורסם בעיתון הארץ 6.4.2013

מיזם ייחודי ברפת באינדיאנה משתמש בחומרי דישון ובגללי פרות להפקת חשמל ולהפעלת צי של 42 מכליות

מקור אספקת החשמל למכונות החליבה בפר אוקס, אחת הרפתות הגדולות באינדיאנה, הוא לא אחר מאשר זרם אינסופי של גללי פרות, המשמש לחליבת 30 מהן, שלוש פעמים ביום.

זה שנים רבות מפיקה החווה גז טבעי בכמות שמייצרת די אנרגיה ל-10 רפתות, מפעל לייצור גבינות, בית קפה, חנות מתנות ומרכז פעילות לילדים ובו אולם קולנוע. חוות פר אוקס משתמשת בכמחצית מ-2,300 טונות גללי הפרות שאותם היא מפנה מרצפת הרפתות שלה מדי יום. עד כה שרפו את גז המתאן העודף והאנרגיה התבזבזה, אך לא עוד.. בחווה מתנהל זה תקופה מיזם ייחודי שבמסגרתו מתדלקים באמצעות זבל הפרות העודף את 42 המשאיות שמובילות, מדי יום, את החלב למחלבות באינדיאנה, בקנטאקי ובטנסי. בכירים במשרד האנרגיה הפדרלי מכנים את היוזמה פורצת דרך ומציינים כי זהו צי כלי הרכב הגדול ביותר במדינה, המונע באמצעות גז טבעי שמופק מפסולת חקלאית. "כל עוד נמשיך לחלוב פרות, לא תאזל אספקת האנרגיה שלנו", אומר **גארי קורבט**, מנהל פר אוקס, "רק בזכותנו נמנע השימוש ב-7.5 מיליון ליטרים של דיזל מדי שנה. זו כמות עצומה".

השימוש בכלי רכב המונעים על ידי גז טבעי דחוס הולך ומתרחב בימים אלה בארה"ב. תעשיות שונות, ובעיקר אלה המפעילות קווי הובלה ארוכים, החלו לשקול שימוש בגז, שכן מחירו קטן במחצית ממחיר הדיזל המשמש להפקת אותה כמות אנרגיה.

התאחדות הגז האמריקאית מעריכה את מספר תחנות תדלוק הגז הטבעי במדינה בכ-1,200. רוב הגז מובל בצינורות והשימוש העיקרי בו הוא לחימום בתים.

השוק המתפתח מעורר עניין בקרב בעלי חוות לגידול חיות משק, מפעילי מזבלות ומטמנות ומפעלים אחרים העוסקים בחומרים עתירי מתאן. גופים אלה יכולים לספק כמויות כמעט אינסופיות של ביוגז נקי, בטיחותי ובר-קיימא, תוך צמצום פליטת גז חממה.

פר אוקס, לדוגמה, כבר הקימה שתי תחנות לתדלוק גז לקהל הרחב. מערכת עיבוד הגללים בחווה, שבהקמתה הושקעו 12 מיליון דולר, מפעילה באמצעות הגז גנרטורים חשמליים ומזרימה אותו בצינור תת-קרקעי לתחנת התדלוק. תוצרי הלוואי משמשים לדישון השדות שבסביבת החווה. קורבט אמנם איננו מפרט כמה כסף נחסך לחווה במעבר לתדלוק בביוגז, אבל הוא מציין שתחנות התדלוק כבר מזרימות הכנסות ממכירת דלק לציי משאיות של מפעלים אחרים. לדברי דניס סמית, מנהל תכנית הערים הנקיות במשרד האנרגיה הפדרלי, כ-8,000 חוות בקר וחזירים גדולות ברחבי המדינה יוכלו כבר בשנים הקרובות להקים מערכות דומות לניצול ביוגז. חוות אלה, בתוספת מזבלות ומפעלים לטיהור שפכים, יוכלו בעתיד לייצר אנרגיה חלופית, שתחסוך שימוש ב-38 מיליון מטרים מעוקבים של בנזין בשנה. ■

בחודש מאי הקרוב תצא קבוצת רפתנים לסיור בארה"ב, ויש בכוונתם לבקר גם את הרפת באינדיאנה.
חוויות מהביקור יובאו בחוברות משק הבקר הקרובות.

□□□□□ □□□□□□-□□□□□□ □□□□, □□□□□□□ □□□□□□.indd 24 4/30/13 12:36 PM